

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-06-23

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Agneta Bäcklund.

Vildsvin och viltskador

Enligt en lagrådsremiss den 16 juni 2016 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Jacob Wichmann, biträdd av departementssekreteraren Camilla Frisch.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

42 a §

Enligt den föreslagna paragrafens första stycke utövar länsstyrelserna tillsyn över att föreskrifter och beslut om utfodring av vilt följs. Enligt andra stycket får länsstyrelserna besluta de förelägganden och förbud som behövs för tillsynen. Besluten får förenas med vite.

Uttrycket ”de förelägganden och förbud som behövs för tillsynen” ger vid handen att det rör sig om beslut som möjliggör eller underlättar länsstyrelsens tillsyn. Sådana beslut skulle kunna gälla rätten att få upplysningar från eller göra undersökningar hos jakträttshavare eller markägare.

Syftet med bestämmelsen är emellertid enligt remissen (s. 17) att länsstyrelserna ska kunna besluta de förelägganden och förbud som behövs för att föreskrifter och beslut om utfodring ska följas. Det kan t.ex. vara ett föreläggande om att bortskaffa foder som lagts ut i strid mot föreskrifter eller beslut. Denna innebörd kan inte utläsas av den föreslagna lagtexten.

Det bör klargöras vad som avses med bemyndigandet. Om detta ska omfatta inte bara formerna för tillsynen utan även åtgärder som för-
anleds av vad som uppdagas vid tillsynen, bör det framgå av bestämmelsen.

42 b §

Enligt den föreslagna paragrafen ska mål om jakt efter björn, varg, järv, lo eller kungsörn handläggas skyndsamt. Bestämmelsens innebörd är att mål av angivna slag ska ha förtur i domstolarna framför andra mål som inte också ska handläggas skyndsamt enligt någon särskild bestämmelse. I lagstiftningsärendet har inte utretts om det finns någon angelägen målkategori som blir åsidosatt genom förtursbestämmelsen, inte heller hur bestämmelsen förhåller sig till andra bestämmelser om förtursmål. Möjligen är problemet inte så stort. Vid föredragningen har upplysts att antalet mål som kommer att träffas av bestämmelsen är litet; under åren 2015 och 2016 har det hittills förekommit tretton sådana mål.

Remissens lagförslag avser alla mål om jakt efter de stora rovdjuren. Förslaget i den bakomliggande promemorian avser ärenden om skydds jakt och licensjakt. Vid föredragningen har emellertid upplysts att mål och ärenden om skydds jakt och licensjakt är de enda som förekommer. Någon skillnad i sak är alltså inte avsedd.

Emellertid kan det ifrågasättas om den föreslagna regleringen är ändamålsenlig. Vid skydds jakt lär brådskan regelmässigt vara så stor att redan ett överklagande av det grundläggande beslutet medför en ohanterlig tidsutdräkt. En förtursbehandling efter överklagandet hjälper då inte. Och vid licensjakt förefaller problemet snarare vara att utredningen inför ett beslut inte planeras så att det finns ett beslutsunderlag i tillräckligt god tid.

På det föreliggande underlaget kan Lagrådet inte tillstyrka den föreslagna bestämmelsen.

54 §

I paragrafen finns bestämmelser om överklagande. Länsstyrelsens beslut enligt 33 § om registrering och avregistrering av licensområde eller älgskötselområde samt beslut om förelägganden och förbud enligt 42 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt lagen får enligt andra meningen inte överklagas.

I remissen föreslås ett nytt tredje stycke i 4 §, enligt vilket den myndighet som regeringen bestämmer i enskilda fall får besluta om undantag från ett förbud mot utfodring av vilt som inte hålls i hägn.

Vid föredragningen har upplysts att avsikten är att beslut enligt 4 § tredje stycket om undantag från förbud ska kunna överklagas samt att en bestämmelse om rätten att överklaga ska föras in i jaktförord-

ningen (1987:905). I förordningen ska ytterligare bestämmelser om undantag från förbud föras in.

Det kan hävdas att beslut om undantag enligt 4 § tredje stycket är beslut enligt lagen. Bestämmelserna om överklagande innebär i så fall att sådana beslut inte får överklagas. Förhållandet mellan 4 § tredje stycket andra meningen och 54 § första stycket andra meningen behöver klargöras.